

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF  
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE  
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY  
NO. 12993

# A GESHEFT HOB IKH

---

Chaver Paver

*The original of this title comes from the permanent collection of the  
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER  
AMHERST, MASSACHUSETTS

0-657-12993-3

9780657129934T.PS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER  
AMHERST, MASSACHUSETTS  
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG  
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE  
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY  
WAS PROVIDED BY:

*Lloyd E. Cotsen Trust*  
*Arie & Ida Crown Memorial*  
*The Seymour Grubman Family*  
*David and Barbara B. Hirschorn Foundation*  
*Max Palevsky*  
*Robert Price*  
*Righteous Persons Foundation*  
*Leif D. Rosenblatt*  
*Sarah and Ben Torchinsky*  
*Harry and Jeanette Weinberg Foundation*  
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE  
*National Yiddish Book Center*

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at [cmadsen@bikher.org](mailto:cmadsen@bikher.org).

**שול-טעאטער**  
**זאמלונג פון פיעסן פאר קינדער,**  
רעדאקטירט פון ש. באסטאמסקי

---

---

כאווער פאווער

[1] א געשעפט האב איד!

ה. כאצקעלס

[2] פערעלע און פערעלע

13/40085



# שול-טעאטער

## זאמלונג פון פיעסן פאר קינדער,

רעדאקטירט סוף ש. באסטאמסקי

---

---

### כאווער פאווער

[1] א געשעפט האב איר!

### ה. כאצקעלס

[2] פערעלע און בערעלע

Printed In Poland

---

Chawer Pawer - „A Geszeft hob ich“

H. Chackels - „Perele un Berele“

---

Drukarnia „Ezpress“ Wilno Wielka 33

# אַ געשעפט האָב איך!

(א שפּיל.)

## פּערזאָנען:

מאַטל - אַ ייִגל, וואָס האָט פאַר קיין שום זאַך  
ניט טורא, אַחוץ פאַר שמייסן.

שמעיה - אַ שוואַרצער הונט, וואָס רעדט ייִדיש  
און האָט ליב גערעכטיקייט.

מאַמע - ווי יעדע מאַמע, וואָס האָט ליב איר  
זון, אפילו ווען ער פאַרדינט דאָס ניט.

לאַנגער גונ - הויך און דאַר ווי אַ שטעקן.  
שפּאַנט זיך שטאַלק מיט אַ פאַריסענעם קאַפּ און מיינט,

זו זאַלע זיינען גאַרניט אַנטקעגן אים.  
לאַנגער צאָדיק - קוקט אויס ווי אַ הויכער

אַראַבער. טראַגט אַ פאַררירטע שטאַלמע אויסן קאַפּ און  
מיינט, זו ס'האָט דעם זיבעטן חן.

לאַנגער פּיי - זעט אויס ווי אַ גאַלאַנטער  
ריטער, האָט שטענדיק זיין האַנט אויסן הענטל פון

שהערד, - אַט, אַט וועט ער באַלד אַרויסציען דאָס  
שאַרפע מעסער און - מאַמע באַהאַלט מיך.

לאַנגער כאָף - רעדט זיך געלאַטן מיט אַ  
הוידענדיק קול, טראַגט אַ לאַנגע באַרד און האַלט זי

אין אײן גלעטן.  
שטומער אַלעף - אַ שטומע באַשעפּעניש, גע-  
באַך, בעקעט, מעקעט און מע קען קיין טאַלק ניט דערגיין.

ס'פּינטעלע פון דער פּיי - אַ פּיצעלע  
ייִגעלע מיט אַ שוואַך קול, טראַגט אַ היטעלע מיט אַ  
קנעפּעלע אינמיטן.

שלאָס-מעם - פאַרדינט זיין ברויט פון דעם,  
וואָס ער מאַכט שליסלען און שלעסער. טראַגט אַ פאַרטיך

און דאָס פּנים איז פאַרזושטעט.  
אַ זימער, אַ שרייבטיש, אַ בעט, אַ פינאַנע. אונטערן בעט  
ליגט שמעיה און כאַפּט אַ דרימל.

מאַמע: אָבער דו מוזט דאָך אָנשרייבן  
די אַרבעט וועגן וואַלד.

מאַטל: אַ געשעפט האָב איך מיטן  
וואַלד! כ'וועל ניט אָנשרייבן!

מאַמע: דער לערער וועט שרײַען.  
מאַטל: אַ געשעפט האָב איך מיטן לע-  
רער! זאָל ער שרײַען!

מאַמע: ניין, מאַטל, דאָס גייט ניט. אַז  
דו וועסט אויף אַלצדינג זאָגן, אַ געשעפט  
האָב איך, וועסטו גאַרישט גיט קאַנען און

דו וועסט אויסוואַקסן אַ גאַרישער בחור.  
איך וועל זיך מיט דיר שעמען פאַר לײַטן,  
און איך וועל זאָגן: אַ געשעפט האָב איך  
מיט מיין מאַטלען, ער איז גאַרניט מיין זון.  
אַ גוטע גאַכט! שרײַב אָן די אַרבעט און  
לייג זיך שלײַפּן. (אַם.)

מאַטל: (צו זיך אליין) וואָס זאָל איך  
שרײַבן? (געמט דאָס שרײַב-געצייג) דער וואַלד איז  
שוואַרץ. שאַ, גאַר אין וואַרט, איז קומט אַ  
שטומער אַלעף, צו גיין? שמעיה, היי, שמעיה,  
קריך גאַר אַרויס! (אַ שוואַרצער הונט קריכט אַרויס  
פון אונטערן בעט און טרייסלט מיט די אויערן.) ווי  
מיינסטו? אין וואַרט, איז קומט אַ שטומער  
אַלעף, צי גיין?

שמעיה: האָוו, האָוו!  
מאַטל: וואָס האָוו האָוו? אַז מע פּרעגט  
דיך, קענסטו דאָך ענטפּערן.

שמעיה: (דרייט אויס דעם קאַפּ) פון וואַנעט  
זאָל איך וויסן? (קריכט אונטערן בעט.)

מאַטל: אַ געשעפט האָב איך מיט דעם  
שטומען אַלעף! (שרייבט הייטער) שמעיה, שמעיה!  
(דער הונט רירט זיך ניט, מאַכט זיך ווי געפּוּרט)  
שמעיה, שמעיה, מע רופּט דיך, צי גיין?

שמעיה: (גאַך זייענדיק אונטערן בעט) האָוו,  
האָוו! (אַרויסקריכנדיק) וואָס שוין ווייטער?

מאַטל: ווען קומט אַ לאַנגע גונ, ווייסטו  
כאַטש?

שמעיה: וואָס ווייסטו האָבן פון מינע  
יאָרן? איך בין דאָך ניט מער ווי אַ הונט,  
וואָס הייסט שמעיה. פון וואַנעט זאָל איך  
וויסן? מע שיקט מיך דען לערנען אַזוי ווי  
דיך? (אַרונטערקריכנדיק אונטערן בעט, מיט אַ זיטן  
אײַ, אײַ, מאַטלעך, ווען איך האָב אַ מאַמען  
און די שיקט מיך לערנען אין שול, האַלט  
איך שוין געוואַסט, ווען צו שרײַבן אַ שטומען  
אַלעף און ווען אַ לאַנגע גונ. (מיט אַ זיטן ווייטער)  
זו איך בין אַן אַמבליקלעכער יונג געפּוּרט.)

שמעיה: האָוו, האָוו!  
מאַטל: וואָס האָוו האָוו? אַז מע פּרעגט  
דיך, קענסטו דאָך ענטפּערן.

שמעיה: (דרייט אויס דעם קאַפּ) פון וואַנעט  
זאָל איך וויסן? (קריכט אונטערן בעט.)

מאַטל: אַ געשעפט האָב איך מיט דעם  
שטומען אַלעף! (שרייבט הייטער) שמעיה, שמעיה!  
(דער הונט רירט זיך ניט, מאַכט זיך ווי געפּוּרט)  
שמעיה, שמעיה, מע רופּט דיך, צי גיין?

שמעיה: (גאַך זייענדיק אונטערן בעט) האָוו,  
האָוו! (אַרויסקריכנדיק) וואָס שוין ווייטער?

מאַטל: ווען קומט אַ לאַנגע גונ, ווייסטו  
כאַטש?

שמעיה: וואָס ווייסטו האָבן פון מינע  
יאָרן? איך בין דאָך ניט מער ווי אַ הונט,  
וואָס הייסט שמעיה. פון וואַנעט זאָל איך  
וויסן? מע שיקט מיך דען לערנען אַזוי ווי  
דיך? (אַרונטערקריכנדיק אונטערן בעט, מיט אַ זיטן  
אײַ, אײַ, מאַטלעך, ווען איך האָב אַ מאַמען  
און די שיקט מיך לערנען אין שול, האַלט  
איך שוין געוואַסט, ווען צו שרײַבן אַ שטומען  
אַלעף און ווען אַ לאַנגע גונ. (מיט אַ זיטן ווייטער)  
זו איך בין אַן אַמבליקלעכער יונג געפּוּרט.)

שמעיה: האָוו, האָוו!  
מאַטל: וואָס האָוו האָוו? אַז מע פּרעגט  
דיך, קענסטו דאָך ענטפּערן.

שמעיה: (דרייט אויס דעם קאַפּ) פון וואַנעט  
זאָל איך וויסן? (קריכט אונטערן בעט.)

מאַטל: אַ געשעפט האָב איך מיט דעם  
שטומען אַלעף! (שרייבט הייטער) שמעיה, שמעיה!  
(דער הונט רירט זיך ניט, מאַכט זיך ווי געפּוּרט)  
שמעיה, שמעיה, מע רופּט דיך, צי גיין?

שמעיה: (גאַך זייענדיק אונטערן בעט) האָוו,  
האָוו! (אַרויסקריכנדיק) וואָס שוין ווייטער?

מאַטל: ווען קומט אַ לאַנגע גונ, ווייסטו  
כאַטש?

שמעיה: וואָס ווייסטו האָבן פון מינע  
יאָרן? איך בין דאָך ניט מער ווי אַ הונט,  
וואָס הייסט שמעיה. פון וואַנעט זאָל איך  
וויסן? מע שיקט מיך דען לערנען אַזוי ווי  
דיך? (אַרונטערקריכנדיק אונטערן בעט, מיט אַ זיטן  
אײַ, אײַ, מאַטלעך, ווען איך האָב אַ מאַמען  
און די שיקט מיך לערנען אין שול, האַלט  
איך שוין געוואַסט, ווען צו שרײַבן אַ שטומען  
אַלעף און ווען אַ לאַנגע גונ. (מיט אַ זיטן ווייטער)  
זו איך בין אַן אַמבליקלעכער יונג געפּוּרט.)

שמעיה: האָוו, האָוו!  
מאַטל: וואָס האָוו האָוו? אַז מע פּרעגט  
דיך, קענסטו דאָך ענטפּערן.

שמעיה: (דרייט אויס דעם קאַפּ) פון וואַנעט  
זאָל איך וויסן? (קריכט אונטערן בעט.)

מאַטל: אַ געשעפט האָב איך מיט דעם  
שטומען אַלעף! (שרייבט הייטער) שמעיה, שמעיה!  
(דער הונט רירט זיך ניט, מאַכט זיך ווי געפּוּרט)  
שמעיה, שמעיה, מע רופּט דיך, צי גיין?

שמעיה: (גאַך זייענדיק אונטערן בעט) האָוו,  
האָוו! (אַרויסקריכנדיק) וואָס שוין ווייטער?

מאָטל: (צו זיך אליין) נון, און וואָס טו  
איך מיט דעם לאַנגן צאָדיק? אינמיטן, צי  
אויסן טרף אַ געשעמט האָב איך! איך וועל  
איים גאָר אינגאַנצן אַרויסלאָזן. (שרייבט גיין,  
גיי, פּאַרענדיקט, טוט זיך אויס, טאַרלעשט דאָס ליכט,  
האַרט זיך אין בעט).

ש מ ע י ה: (פון אונטערן בעט) אַ טייערער  
תכשיט, אַן אַרבעט האָט דאָס אַנגעשריבן!  
איך שטעל מיר שוין פאַר. נון, מע דאַרף אַ  
כאַפּ סאָן אַ דרימל, ווייל איך וועל גאָר  
דאַרפן האַחקען אויפן מילכמאַן. נון, וועלן  
מיר שלאָפן. אַ געשעמט האָב איך!—ווי מאָטל  
זאָגט. (היינט אַן צו שנאַרן).

לאַנגער צאָדיק: (קריכט אַריין דורכן  
טענצטער מיט אַ ליכט, נעמט דאָס העמט פון טיש, קוקט  
אַריין). ווי צו מיינע יאָרן! דער באַנדיט האָט  
מיך ווייטער אויסגעלאָזט אין וואָרט, שוואַרץ.  
שאַ, עמיצער גייט — (באַהאַלט זיך).

ש ט ו מ ע ר אַל ע פּ: (מיט אַ ליכט, ווכט אי  
הענט, מאַכט ווי אַ שטומער) מ. מ. (צענעמט די הענט,  
ווי איינער זאָגט: ניטאָ) מ. מ. (ווכט ווייטער, צענעמט  
ווידער די הענט, דערשרעקט זיך און באַהאַלט זיך).

לאַנגער נון: (קריכט אַריין מיט אַ שטעקן  
אין דער האַנט און מיט אַ ליכט, ווכט אין הענט).  
ווי מיט ליכט, אַז איך גיין פאַרט דאָ ניטאָ.  
ער וויל מיר פאַרקירצן די יאָרן, אַז דער  
מויק, אוי, וועל איך אים אַ מעסט טאָן מיטן  
שטעקן! (באַהאַלט זיך).

ש ל אָ ס מ ע ס: (מיט אַ גרויסן טליכט, מיט  
אַ ליכט, ווכט). ס'האָט מיר אָבער דאָס האַרץ  
געזאָגט. יאָ, אַזדאָי, אַ שטייגער — בוים, ווער  
ווייסט ניט, אַז ס'קומט אַ שלאָס-מעם. נון, און  
פלויס ווי קאָן מען גאָר עסן אַ פלויס אָן  
אַ שלאָסמעם? (באַהאַלט זיך).

לאַנגער פּיי: (ווי די טרייעריקע). וויי,  
ווייל זע נאָר, זעו ווי פאַגעסט מען דאָס דעם  
לאַנגן פּיי אַז מע דאַרף קוקן צום הימל אַרויף,  
אָדער אַז די מאַמע זאָגט: מאָטל, גיב נאָר אין  
קראָם אַ לויף. (מיט אַ גיין) אוי, וועל איך  
איים שמיטן.

לאַנגער כאָף: (נלעט זיך ביי דער באַרד)  
וואָ איך אַ קוק טאָן אין זיין הענט, צי גיין  
גיין טהאַמט ניט, האָט וועל איך זיך אומויסט  
אין אומגוטע טעריע ווען.

ט' פּינטעלע פון דער פּיי: (ווי די  
טרייעריקע) אַז איך גיין אַ קליין פּינטעלע, אַז  
פּיצעלע. אויב מע לאָזט מיך ניט אין דער  
פּיי, מאַך איך ניט פּיי און האָב ניט, ווי צו  
שלאָפן. (ווכט אין הענט, צעוויינט זיך). ניטאָ קיין  
יושר אויף דער העלט! וואָדען, אַז איך גיין  
אַזא פּיצעלע, ווער וועט זיך אין מיר דער-  
מאַנען? אוי, אוי!

מאָטל: מיר דאַכט זיך, אַז אין האָב  
געהערט עמיצן וויינען.

לאַנגער נון: (צינדט אַן זיין ליכט). מיט  
אַ לאַנגער נון, צי אַן אַ לאַנגער נון?

מאָטל: וואָס, אַ לאַנגער נון?  
ן: וויינען.

מאָטל: אַ געשעמט האָב איך, צי מיט,  
צי אָן שוויג דאַרטן, דו לץ. אַט כאַפּסטו פון  
מיר אַ זעץ...

ץ: (צינדט אַן זיין ליכט) מיט אַ לאַנגן צאָדיק,  
צי אָן אַ לאַנגן צאָדיק?

מאָטל: וואָס דרייסטו מיר אַ ספּאָדיק  
מיט דיין לאַנגן צאָדיק? מע לאָזט מיך ניט  
צורו אַפילו אין שלאָף.

ף: (צינדט אַן זיין ליכט) וואָס האַפּטו גיין  
זיגט?

מאָטל: (קריינט אים גאָר) וואָס האָב איך  
געזאָגט? איך האָב געזאָגט, אַז דו זאָלסט גיין  
צו אַלדי שוואַרצע יאָר, דו, לאַנגער לאַקש,  
פּערד, בוזמה! (ווייט זיך אויס צו דער הענט).

ש ט ו מ ע ר אַל ע פּ: (צינדט אַן זיין ליכט,  
מאַכט מיט די הענט, ווי מיט אַ טענה) מ. מ.

מאָטל: (ווייט אויס דעם קאָפּ) ווער איך אַט  
די שטומע לאַלע?

ש ט ו מ ע ר אַל ע פּ: (טענהט מיט די הענט)  
מ. מ. (וואַרנדיק אין בעט) פּאַסקודניאַק!

פּינטעלע: (ער צינדט אַן דאָס ליכט, שפּרינגט  
אַריין אין בעט מיט אַ שוואַך קעכלל) יאָ, פּאַסקודניאַק  
מיט אַ פּינטעלע.

טאָטל: פון האַנעט האַסטו זיך געבומען,  
דו קליינער טעפּערל, אַגרעס גרינגער אַרעם  
פון בעט, וואָן איך דיר אַרעם!

פּינטעלע: (באַהאַלט זיך) מיט  
אַ פּינטעלע, צי אַן אַ פּינטעלע (ווייט זיך)



שלא ימעיט: (גיורט און זיין ליכט, פאסט  
מיטן שליסל איבער זיין פנים) דו ווייסט כאָמטש,  
ווער איך בין?

מאָטל: אַ גולם ביסטו אָם וואָס!  
ס: מיט אַ שלאָסמעם צי אָן אַ שלאָסמעם?  
מאָטל: מיט, אָרער אָן, אַ גולם ביסטו דאָך.  
ך: (בלעט זיך די באַר) וואָס וועלן מיר דאָ  
לאַנג טענהן, וואָסוּ שמיטן דאָרף מען אים.

אַלע: שמיטן, שמיטן!  
מאָטל: שמעיה, שמעיה!

שמעיה: (וויך אויסגעצנדיק) האָ, האָ!  
וואָס לאָזטו מיר נישט שלאָסן?

מאָטל: אַ טיערער הונט ביסטו, האָ?  
און דאָ זינען אַריינגעקומען די נודניקעס  
טון אַלעף-בית און לאָזן מיר נישט שלאָסן.

פּינטעלע: אוי, אַ הונט, מע דאָרף  
פּאַנטלוימן!

שמעיה: (ניט זיך אַ ריס און וויל אָנהייבן  
ביטן, דער לאַנגער כאָף שטרעקט אויס אַ האַנט און  
היינט אויף זיך, יערער בוכשטאב הייסט אויף זיך, דער  
הונט קוקט זיך זיין און הייבט אָן צו פּאַרשטיין).

פּינטעלע: און דאָס פּינטעלע אינגאָנצן  
פאַרגעסן.

ן: (צום הונט) נו, קומט אים נישט צו  
שמיטן?

שמעיה: אַוודאי שמיטן. (אָרונטערקריכט-  
דין) מאָטל, זיי זינען גערעכט, איך קען דיר  
באַרניט העלפן.

דער לאַנגער כאָף לויפט צו, כאַפט מאַטלען ביי די פיס,  
דער ז - גיט די הענט, דאָס פּינטעלע זעצט זיך אויף  
די פיס, הייל מאַטל דרינגעט און האַרמט זיך, דער שטומער  
אלעף האַלט אים צוגעמאַכט די ליפּן, הייל ער שרייט.  
דער לאַנגער נון פאַרקומטעט די אַרבל און נעמט זיך  
שמיטן.

מאָטל: (רייסט זיך מיט אלע כוחות) מ-א-מ-ע!

מאָמע: (אין נאַכטעמד) וואָס איז, מאַטעלע,  
וואָס שרייסטו? (די אוהיות דערשרעקן זיך נישט)  
לאָזט אָם מיין קינד, וואָס ווילט איר פון אים  
האַבן?

לאַנגער נון: מיר שמיטן אים פאַר  
דעם לאַנגן נון.

אַלע: און טור מיר, און פאַר טיין  
האַנט, לאָזט אָם מיין קינד, מוט אים,  
ווען ער ווילט אָם שטענדיג אים גיט.

ך: (שטרעקט אויס אַ האַנט) איך קען אויך  
נישט טאַרלידן, ווילל מיין האַרץ איז צו  
חייך. (צום פּובליקום) מיט אַ לאַנגער כאָף,  
זאָל ער זיך באַלד אַנידערזעצן און פאַריכטן  
אַלע גרייזן.

ן: מיט אָדער אָן?  
ך: הערסט אַ מעשה, אַוודאי מיט, וואָ-  
דען - אָן?

אַלע: יאָ, טאַקע אַזוי, גערעכט.  
מאָמע: ס'איז שוין איצט שפעט, ער  
וועט שוין טאָן מאַרגן, אַ יאָ, מאַטל?

מאָטל: (האַלט זיך ביי דעם געשלאַנגענעם טייל)  
יאָ, מאַרגן.  
מאָמע: נו, גייט שוין אַרויס און לאָזט  
מיין קינד שלאָסן.

ך: אָבער פריער דאַרטן מיר נאָך כאַפן  
אַ טענצל.

אַלע: יאָ, יאָ, אַ טענצל.  
ך: (לאָזט זיך טאַנצן אין זינגען).

אַלע: צאָדיק, צאָדיק, איך בין אַ לאַנגער ז.  
מאָטל: אַזאַ יאָר אויף דיר, וואָס פאַר  
אַ צאָדיק דו ביסט.

ך: טאַנץ איך מיר, טאַנץ איך מיר  
אַלע: טאַנצטו דיר, טאַנצטו דיר.  
ך: טאַנץ און טאַנץ,  
טאַנץ און טאַנץ,  
ווי אַ לאַנגער צאָדיק.

אַלע: ווי אַ לאַנגער צאָדיק.  
מאָטל: ווי אַ לאַנגער לאַקש.  
ך: (עלענאַנט האַלט זיך ביי אַ זייט, מיט מיידלעך  
באַזענונגען).

ך: אויף אַ שוף  
אַ לאַנגער פיי.  
היי, היי, היי!  
אַלע: היי, היי, היי!  
ך: טוט דער פיי,  
אַ לאַנגן סיף,  
אַרויף, אַרויף.

אַלע: אַרויף, אַרויף!  
ך: אָם אַזוי  
מיט אַ סיף  
פאַרש דער פיי  
אויף דער שוף  
ווען ער ווילט אים גיט.

אלע: היי, היי, היי!

לאנגער כאף: (טאנצט ניט, נאר אויף איין ארט שפרינגט ער אונטער, מיט א גראב קול).

איך הייס ברוך,

מיין ברודער הייסט זרח.

מיין זיידע הייסט נח,

זויל ער גיין אין באך אריין,

האט ער ניט קיין כח.

אלע: האט ער ניט קיין כח.

ך: האט ער ניט קיין כח.

און פון קוימען גייט א רויך,

די פייגלען פליען הייך,

און דרייט מיר ניט קיין מח.

אלע: און דרייט אים ניט קיין מח.

ם: (מעקט ווי א לעמעלע) מעם, מעם, מעם.

מיט א שלאס.

אלע: מיט א שלאס.

מאטל: אודאי מיט, וואדען און

ם: אויפן שפיץ בוים

וואקסט א פלויס,

קאנסטו זען קוים.

אלע: קאנסטו זען קוים.

ם: מעם, מעם, מעם.

שטומער אלעף: (מאכט מיט די הענט)

בע, מע, בע.

אלע: נו, זינג שוין, זינג שוין.

שטומער אלעף: (אין בעס) כ'קעניש.

איך ביז שטום.

אלע: טאנץ זשע, טאנץ זשע!

(שטומער אלעף טאנצט ווי אין א באלעס און ברומט אונטער: מ. מ. מ.)

ן: איך בין דער לאנגער נון,

דער מאמעס א טייערער זון.

אלע: דער מאמעס א טייערער זון.

מאטל: אוי, ביסטו טייער, מעגסט ברע-

נען ווי א טייער.

ן: איך הייס נתן.

אלע: ער הייסט נתן.

ן: דערצו א שיינער נתן.

אלע: דערצו א שיינער נתן.

ן: קלוג און שיי

מלא חן

און הייסן הייס איך נתן.

ם: בינטעלע הייבט אן צו שפרינגען אין אלע זינגען צו

פינטעלע, פינטעלע,

האפ, האפ,

פאס אויף, פאס אויף,

פאואליע דיין קאפ.

אלע נעמען זיך אן ביי די הענט, זינגען און טאנצן

אבינו מלך,

ס'הארץ איז אונדז פריילעך,

פריילעך ווילן מיר זיין,

טרינקען ווילן מיר וויין.

קרעפלעך ווילן מיר עסן

און דעם אלעף-ביח ניט טארגעסן.



# פערעלע און בערעלע.

(א שפאס אין איין אקט)

ער: ווו ביסטו, פערעלע!

זי: ווו ביסטו, בערעלע!

ביידע: איך האָב שוין מער קיין פּוּח נישט.

אוי, אָנכאַפּן דיך קען איך נישט,

אוי, ביטער, פינצטער איז מיר, ווייז

(ביידע וויינען.)

די פעע: (כאַהויזט זיך)

אייערע טרערן האָבן מיך גערירט,

איך האָב צו אייך רחמנות גרויס דערשפּירטן

גענוג צו שרייען און צו וויינען,

איך וויל אייך העלפּן, אייך פאַריינען

(פירט זי אַרויס פאַר די הענט פון שטיבעלע. זי פאַל

איינער דעם אַנדערן אויסן האַלדו.)

— מיין בערעלע!

— מיין פערעלע!

— נשמהלע!

— האַרצעלע!

— קרוינעלע!

ביידע:

אַ פאַטש מיט די הענטלעך,

אַ טופּ מיטן פּיסל,

לאַמיר איצט טאַנצן,

זיך דרייען אַ ביסל! (ביידע טאַנצן)

זי: איצט, מיין ליבער, מיין געטרײַער,

ביסט דאָך הונגעריק געוויס,

קום, די צייט איז אונדז דאָך טייער,

לאַמיר זעצן זיך צום טיש.

(גייען צו צו אַ געגריסן טישעלע, האַט שטייט אויף

דער סצענע.)

ער: עס, מיין פערעלע!

זי: טרינק, מיין בערעלע!

נעם נאָך אַ ביסעלע

אַט פון דער שיסעלע. (עסן און טרינקען)

ער: (פאַרגיסט איר דאָס קליידל.)

זי: זע, האָט זיינען דאָס פאַר טנועס.

דאַרפסט זיך שעמען, יאָ געוויס (בלאָזט זיך)

ער: אויב די געמעלט נישט מיין באַשעפּט

זיך מיט מיר נישט גלייך און זיך

(זי טצענע שטעלט פאַר אַ הידראַסקאָפּ. \* דאָס שטיבעלע איז פון סאַרבין קאַרטאָן, איבערגעצאַמט אין מיטן מיט אַ ווענטל. פערעלע און בערעלע, צוויי פאַפּקעס, שטייען פון ביידע זייטן ווענטל, אַנגעטאָן אין וועלכע-ניט-איז נאַציאָנאַלע פּויערים-קליידער. זייערע באַוועגונגען זיינען אַחטאַמאַטיש ווי ביי פאַפּקעס.)

בערעלע: (שפּרינגט אַרויס פון שטיבעלע) ווו!

(פאַרשווינדט אין שטיבעלע)

פערעלע: (אַרויסשפּרינגענדיק) רעגן!

בערעלע: (קלאַפט אין ווענטל) פערעלע!

פערעלע: (קלאַפט י ריק) בערעלע

בערעלע:

שוין דעם צענטן מאָל ווי איך קלאַפּ אין טיר,

שוין דעם צענטן מאָל ווי איך רוף צו דיר,

פערעלע, מיין טרייכט, מיין זונגעשיין,

קום באַהייז זיך מיר, קום צו מיר אַריין!

פערעלע:

ווי איך הער דיין שטים, בערעלע, מיין קרוין,

מאָך איך אויף די טיר, וויל איך צו דיר גיין.

כ'זוך דיך אומקעטום, כ'לויף אַהין, אַהער —

אַבער אַלץ אומזיסט, כ'זע דיך שוין נישט מער.

בערעלע: פערעלע, דו ענטפערסט מיר

דו הערסט מיין שטימע דאָך.

איך גיי צו דיר, איך לויף צו דיר,

אַט וואַרט, איך יאָג דיך נאָך!

(שפּרינגען אַרויס דורך די טירעלעך, עטלעכע מאָל אַיי-

בער נאָכן אַנדערן.)

— בערעלע!

— פערעלע!

— בערעלע!

— פערעלע!

(\* אַ פּוּיקאַלישער מכשיר צו באַשטימען די מייכטיקייט פון דער לופט. דאָס איז אַ שטיבעלע, אין וועלכן עס געפינען זיך אַ מאָן און אַ פּרוי. גיי אַ טרוקענעם העטער באַהייזט זיך פון שטיבעלע דער מאָן, גיי אַ פּרוי — די פּרוי, אזוי צו ביידע קענען זיך קיינמאל נישט וואַנענדיקען.)

ער: האַלט דו נאָר דײַן מויל, די גרויסע

כ׳וועל דערלאַנגען דיר דערפאַר!

(שלגן זיך)

די פּעיע: אַזוי נאָר? איר ליאַרעמט און

שרײַט,

עס איז בײַ אײך אַ גאַנצער שטרייט?

אַט וואָס איר האָט געבענקט?

און אײך האָב אײך געמײנט צו געבן גליק.

איצט זע אײך, איר האָט גאָר קײן ברעקל שכל,

טאָ גײט זשע, גײט צורײט אין שטיבעלע,

זײט מוהל!

(מירט זײ אַרײן אין שטיבעלע)

בײדע: (כײ דער הענטל)

— פּע רעלע!

— בע רעלע!

— פּע רעלע!

— בע רעלע!

זײ: טאַקע, כלעפּן, וואָס זשע מײנסטו,

ס׳וואָלט אַחדאי געסער זײן

כ׳וואָלט נײט זען דײן נאָז די לאַנגע,

וואָס קריכט אין טעלער באַלד אַרײן.

ער: (כאַפט אַ גלאַז) אַזוי, דו הײבסט זיך אָן

צו זידלען!

עס געפּעלט דיר נײט מײן נאָז?

נױ, טו היט זיך טאַקע, פּערל,

אײך צעברעד אָן דיר די גלאַז!

זײ: פּרוּה נאָר, אָט נעם אײך אַ שטעקן.

כ׳וועל דיר ווייזן, וואָס אײך קען,

כ׳וועל דיר אויסקראַצן די אויגן,

זעסטו שוין קײן זאַך נײט זען.

מײנסט, אײך האָב סאַר דיר דען מוראז

אַט אַ שוסה! אָט אַ נאַר



**לערנביכער.**

- רעכנביכער פון ש. באסטעמסקי.  
 1. אילוסטרירטער אריטמעטישער רעכנונג פארן גיסן לערנישער.  
 2. אריטמעטישער רעכנונג (ערשטער הונדערט).  
 3. אריטמעטישער רעכנונג (ערשטער טויזנט).  
 4. אריטמעטישער רעכנונג (בלערליח צאלן).  
 5. אריטמעטישער רעכנונג (גרונדשולן).

**לערנביכער אויף יידיש**

- פון ש. באסטעמסקי און ה. הייטשען.  
 6. לעבעדיגע סלאווען א. ג.  
 7. לעבעדיגע קלוגער—כריסטי טאמשיטע פארן גיסן לערנישער.  
 8. לעבעדיגע סלאווען—כריסטי טאמשיטע פארן גיסן לערנישער.  
 9. לעבעדיגע קלוגער—כריסטי טאמשיטע פארן גיסן לערנישער.  
 10. דעם נייע חרש—כריסטי טאמשיטע פארן גיסן לערנישער.  
 11. פערנע צעפסן ליריק פון וראטע.

**ביבליאמע פאר**

**יינגערע קינדער:**

פון ש. באסטעמסקי.

1. יעקעלע נער.
2. יודע דער טאמערטערענדיג פון ווינע טעטיגות.
3. מול.
4. צהרי תפלות.
5. (א) דער נס, (ב) דער צדיק.
6. דער טובים און דער חייבים.
7. מיכל צינגל—לויט ברוך ברוך.
8. די גאנצע בלה.
9. דריי טענסטלעך אין המלך.
10. פאטערסאכער אין ווין גרונט.
11. דער העלדישער שניידערל.
12. קאריות—פון דעם לעבן פון די איטאליענישע קינדער, חסד אריבערן אין די שאכטעס.
13. ניווער העפן — (פון יינע לעבן פון די קולטורציער).
14. דער לינגער—(ג מעשהלעך).
15. די נאטעריקע.
16. מעשהלעך פון עופא 2 העפט.

17. מעשהלעך פון עופא 2 העפט.

18. - 3 - - - - -

19. - 4 - - - - -

20. - 5 - - - - -

21. דער שטרעלעכער קאסטן— (יידישע סאלקסמעה)

22. זעה יומים—(פאלקסמעה)

23. לע פאר קלענערע קינדער

24. לעצנדעס פון אסאל— (אלעקסאנדער סוקדון און די מייניק, דער סעפס, דער גויכישער חכם סעלע).

25. דעם גרויסע הארץ (מעשהלעך)

26. דעם הינטלעך— (מעשהלעך).

27. דער טאמער און דער צדיק— (יידישע סאלקסמעה)

28. פאלקסמעה און לעצנדעס פון אלטן הרשב"י

29. דער קונדס 1, 2, 3, 4 (וואלינגען פון היסטענישן אריסטאטל, שפילן, רעכנונג, היצן, הערפער, נוכחפער)

30. לען 2, 3, 4.

31. בוסמאן (פאלקסמעה).

32. דער דער און אן אלטן קאמפאזיטען

33. די רויז פון ה. גרונט.

**ביבליאמע פאר**

**עלענטערע קינדער:**

פון ש. באסטעמסקי

1. די גאנצע בלה.
2. די גאנצע בלה.
3. די גאנצע בלה.
4. די גאנצע בלה.
5. די גאנצע בלה.
6. די גאנצע בלה.
7. די גאנצע בלה.
8. די גאנצע בלה.
9. די גאנצע בלה.
10. די גאנצע בלה.
11. די גאנצע בלה.
12. די גאנצע בלה.
13. די גאנצע בלה.
14. די גאנצע בלה.
15. די גאנצע בלה.
16. די גאנצע בלה.

15. מרדכי פוסקעלסקי — בינע

נראטע פון דעם גרויסן ירושן

סקולסטער, רייך אילוסטרירט

מיט די היסטארישע בילדער

פון זיינע חדרים.

16. די פערט צעהל און חייט.

17. פערנע פארעקלן.

18. די טיילונגעכער

פון עמיל וואלף

**ביבליאמע פאר**

**יידישן פאלקס**

וואסלעס און דערלעך

פון ש. באסטעמסקי

1. יידישע סאלקסמעה

2. פארעקערטע איינזאט

מיט א בילאג פון ש. באסטעמסקי

רעצעניע

3. זשעלונג פון יידישע ספרים

4. הערשער גאר שול און טעמילע

5. ביים קהאל ויסער באגד

6. יידישע ספריווערטה, ווארשי

7. לער רעגולארט, פאלינישע

8. נייע חיינסטענישן, פרמות

9. שפודות, קליות חרמות טיטות

10. סגולות פון ווארשענעס

11. ביים קהאל ויסער באגד

12. יידישע סאלקסמעה

13. וואו יידישע סאלקסמעה

14. און יידישע סאלקסמעה

15. דעם סיב

16. גרויסטולן

17. מעשה וואלף הייטשען

**איינע זאך**

18. יידישע סאלקסמעה

19. יידישע סאלקסמעה

20. יידישע סאלקסמעה

21. יידישע סאלקסמעה

22. יידישע סאלקסמעה

23. יידישע סאלקסמעה

24. יידישע סאלקסמעה

25. יידישע סאלקסמעה

26. יידישע סאלקסמעה